

РЕШЕНИЕ

№ 358

гр. София, 18.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД, 2-РО НАКАЗАТЕЛНО ОТДЕЛЕНИЕ, в публично заседание на двадесет и трети май през две хиляди двадесет и пета година в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: НАДЕЖДА ТРИФОНОВА
ЧЛЕНОВЕ: ПЛАМЕН ДАЦОВ
ИВАН СТОЙЧЕВ

при участието на секретаря Галина В. Иванова в присъствието на прокурора М. Гр. Колев като разгледа докладваното от Иван Стойчев касационно наказателно дело от общ характер № 20258002200335 по описа за 2025 година:

Производството е по реда на чл. 346, т. 1 от НПК.

Образувано е по повод на касационни жалби на защитника на подсъдимия Д. Г. К. адвокат Б. А. и самият подсъдим срещу решение на АС – София по ВНОХД № 1035/2024 г., с което съдът ПОТВЪРДИЛ изцяло Присъда от 10.06.2024 г., постановена по НОХД № 201/2024 г. по описа на СГС, с която съдът признал подсъдимия К. за виновен в престъпление по чл. 321, ал. 6 от НК, за което му наложил наказание „лишаване от свобода“ за срок от 3 години, признал го за виновен в престъпление по чл. 212а, ал.2 вр. с чл. 26 ал. 1 от НК, за което му наложил наказание „лишаване от свобода“ за срок от три години и глоба в размер на 4000 лв., признал го за виновен в престъпление по чл. 253, ал.4 пр.1 вр. с ал. 2 пр.1 от НК, за което му наложил наказание „лишаване от свобода“ за срок от три години и глоба в размер на 20 000 лв., отнел на основание чл. 253, ал. 6 от НК имущество, в което е трансформиран предметът на престъплението – лек автомобил марка „Тойота“. На основание чл. 23 от НК определил за изтърпяване общо наказание „лишаване от свобода“ за срок от 3 години, като присъединил към него наказанието глоба в размер на 20 000 лв., отложил на основание чл. 66, ал. 1 от НК изтърпяването на наказанието „лишаване от свобода“ за срок от три години с изпитателен срок от 5 години. На основание чл. 189, ал. 3 от НК възложил на подсъдимия направените по делото разноси.

С касационните жалби се иска постановяване на решение, с което да се отмени въззивният съдебен акт, а делото да се върне за повторно разглеждане от друг състав на същия съд. При условията на евентуална защита се иска и намаляване на наказанието.

В съдебно заседание защитникът адвокат А. поддържа жалбата. Считат че въззивното решение е неправилно и следва да бъде отменено, или изменено съобразно исканията в жалбата.

Прокурорът счита, че жалбата е изцяло неоснователна, не е налице явна несправедливост на наказанието, законът е приложен правилно и не е налице съществено нарушение на процесуалните правила.

Подсъдимият, редовно уведомен не се явява и не взема становище пред ВКС. Върховният касационен съд, след като се запозна с доводите на страните, и

извърши проверка в пределите по чл. 347, ал. 1 от НПК, намери жалбите за неоснователни.

С жалбата на подсъдимия се претендира нарушение на процесуалните правила, на материалния закон и явна несправедливост на наказанието, касационни основания по чл. 348, ал. 1, т. 1, 2 и 3 от НПК, а с тази на защитника нарушение на процесуалните правила и явна несправедливост на наказанието, касационни основания по чл. 348, ал. 1, т. 2 и 3 от НПК.

Въпреки, че част от доводите на подсъдимия и неговия защитник се припокриват, настоящият състав ще даде отделен отговор на всяка от тях не само, за да спази формалния процесуален ред, но и поради същностно различния начин, по който двете страни атакуват въззивното решение. Защитникът преимуществено с доводи за нарушение на процесуалните правила, а подсъдимият преимуществено с възражения към експертните изводи, възприети от съда въз основа на съответни експертни заключения и с претенцията за собствени специални знания и по правилна експертна оценка, както на конкретния казус, така и на свързани с него понятия и термини от сферата на компютърните технологии и криптоактивите.

По жалбата на защитника адвокат А..

Като конкретен касационен довод, подкрепящ претенцията за съществено нарушение на процесуалните правила защитникът застъпва твърдението, че САС не отговорил на съществени негови възражения относно допуснати от първата инстанция нарушения и непълноти в мотивите на първоинстанционния съдебен акт. Доводът е развит в отделни пунктове, които разгледани поотделно съдържат или по същество неоснователни упреци към аналитичната дейност на инстанциите по фактите или невярна интерпретация на процесуалния закон.

Това дали съдът по фактите ще посочи изрично от кои доказателства кои факти установява или ще цитира части от кредитираните доказателства, за да подкрепи фактическите си констатации е въпрос на стилистика, а не на процесуална законосъобразност.

Това че не е посочено от СГС как е установен начинът и времето, по които част от незаконно придобитите футуркойни били трансформирани от св. Б. в биткойни, а след това предадени на подсъдимия не отговаря на истината. При внимателен прочит на мотивите на първия съд на посочената от самия защитник стр.10 се установява, че за да приеме тези факти СГС се позовава на заключението на съдебно техническата и компютърна експертиза. Това че САС, като втора инстанция по фактите е задълбочил и разширил доказателствения анализ в посока по - добро обосноваване на тези, несъмнено съществени за предмета на делото обстоятелства е предимство, а не порок на въззивното решение.

Обективно невярно е и твърдението на защитника, че липсват мотиви по фактите и правото обосноваващи престъплението по чл. 321, ал. 6 от НК. Напротив СГС е изложил подробни такива на л. 20 и 21 в мотивите към присъдата си, а САС ги е надградил въз основа и на резултатите от въззивното съдебно следствие (л. 22 и 23 от мотивите към въззивното решение).

Процесуалният закон не съдържа императивно изискване по дела за компютърни престъпления непременно да бъдат иззети компютърни информационни данни по реда на чл.126 от НПК, нито забрана доказването на такива обвинения да се извършва със свидетелски показания, екранни снимки и въобще с всички доказателствени способности, предвидени в НПК. Освен че не намира опора в текста на чл.126 от НПК, подобна интерпретация на процесуалния закон е в остро противоречие с принципа за вземане на решение по вътрешно убеждение, залегнал в чл. 14, ал. 2 от НПК, който не допуска доказателствата и средствата за тяхното установяване да имат предварително определена сила.

Що се отнася да конкретната преценка какво следва непременно да се установи по експертен път, какви точно въпроси е трябвало да се поставят на вещите лица, има ли достатъчна доказателствена основа обвинението по чл. 253 от НК или не е, то тези въпроси категорично касаят обосноваността на атакувания съдебен акт, която не е предмет на касационната проверка. Въззивната инстанция от една страна е посочила защо споделя мотивите на първата да приеме тези групи обстоятелства за доказани, а от друга сама е събрала допълнителни доказателства и е извършила допълнителен анализ със същия изход, като така е спазвала процесуалните правила.

Обясненията на свидетеля Б., дадени в качеството му на обвиняем по воденото срещу него дело, което е било прекратено със споразумение, са приобщени и използвани изцяло законосъобразно по реда на чл. 279, ал. 2 вр. с чл. 118, ал.1 т.1 от НПК. Става дума за позволено и изрично уредено от закона процесуално – следствено действие, а не за произволно смесение на процесуални качества, както счита защитата.

Преобладаващата част от конкретните доводи за явна несправедливост на наказанието са неоснователни, а основателните са недостатъчни да обосноват извод за явна несправедливост.

Настоящият касационен състав също като въззивния намира за обективен и доказан факт проявената упоритост при осъществяване на деянията, а причисляването и към отегчаващите вината обстоятелства за правилно. Подсъдимият е бил 26 годишен към инкриминирания период, което макар и минимално надвишава младата възраст, така както я интерпретира трайната практика на ВКС. К. не се признава за виновен, което е негово право, но не става ясно как според защитата въпреки тази си позиция е съдействал за изясняване на обективната истина. Добросъвестното процесуално поведение е задължение на всички участници в процеса, в т.ч. и на подсъдимия и спазването му не следва да бъде специално възнаграждавано. Вярно е обратното за неспазването му е предвидена система от процесуални санкции.

Действително неправилно към отегчаващите отговорността на подсъдимия обстоятелства е причислен фактът, че е „изпрана“ малка част от добитото чрез престъпление, защото продължаването на тази логика би довело до явно неоснователен извод, че ако беше “изпрано“ всичко „добито“ това би следвало да смекчи отговорността на подсъдимия. Тази частична неправилност обаче не променя крайният резултат от индивидуализацията в степен, водеща до явна несправедливост на наказанието.

Периодът от седем години за приключване на конкретното наказателно производство в досъдебна фаза и пред двете инстанции по фактите е номинално дълъг, но по същество оправдан предвид техническата сложност на казуса, обстоятелството, че разследваната дейност се извършва във виртуална среда, по специфичен и сложен начин и в крайна сметка част нея има трансгранично действие и съставомерни последици. В тази връзка продължителността на производството не надвишава разумния срок и не следва да води до смекчаване на отговорността на подсъдимия. С аргумент за по силното основание, тя не следва да бъде разглеждана и като изключително смекчаващо вината обстоятелството, което да предполагава приложението на чл. 55 от НК.

По жалбата на подсъдимия К..

Подсъдимият счита на първо място, че изводът за съставомерността на деянията по всеки от текстовете на специалната част на НК, за които е признат за виновен е направен в нарушение на материалния наказателен закон. Конкретните му доводи в тази насока се основават или на собствено превратно и избирателно

поднасяне само на изгодни за него доказателствени факти или на превратно тълкуване на самия материален закон.

Така по отношение на престъплението по чл. 212а от НК К., счита че след като действията му по многократни бързи кликания, в резултат на които платформата Фотуронетуърк е изпълнила многократно заявка за теглене на криптовалутата футурокойн в общ размер значително по – голям от притежавания от съответния титуляр на профила, са били технически възможни и не са изрично забранени от правилата на платформата, то поведението му е позволено и не нарушава закона включително и наказателния. Това би могло да бъде вярно и съобразено със закона виждане ако подсъдимият, след като е осъзнал, че по описания начин е изтеглил от платформата повече криптовалута от притежаваната от титулярите на съответния профил бе преустановил този тип действия и бе съдействал на собственика на платформата дружеството К. Х. ООД, да отстрани несъответствието. Вярно е точно обратното. Последващото поведение на подсъдимия и съучастниците му Л. Б. и М. М. е било насочено към максимално користоно възползване от откритата системна слабост. И двете инстанции по фактите са изложили подробни и по същество правилни мотиви как точно това е било осъществено и защо е съставомерно по чл. 212 а от НК. Специално следва да се отбележи, че възползването от откритата системна слабост е възможна форма на изпълнителното деяние по чл. 212а от НК и не е задължително извършителят непременно да използва сочения от подсъдимия зловреден софтуер (скриптове, програми, хакерски инструменти).

Възраженията относно съставомерността на деянието му по чл. 253 от НК са фокусирани около неясната и оскъдна регламентация на криптовалутите, като възможен обект на вещни права в т.ч. и право на собственост. Колкото и да се дебатира и теоретизира в тази посока обаче, в съдебните актове на СГС и САС е описан ясно механизмът, по който правата на разпореждане с футурокойни придобити чрез престъпление по чл. 212а от НК са били трансформирани в придобити срещу тях биткойни. Те от своя страна били прехвърлени срещу парична сума, а с паричната сума бил закупен лек автомобил. Независимо от оскъдната правна регламентация на криптоактивите те очевидно са могли да бъдат придобити чрез престъпление, ефективно заменени, както едни с други така и с официални парични знаци, с които пък е придобита движима вещ. Тоест налице е както предикатно престъпление, така и придобито чрез него имущество, което притежава ценност и съответна стойност и може да бъде годен предмет на престъплението по чл. 253 от НК.

Възраженията относно съставомерността на деянието му по чл. 231 ал. 6 от НК се базират на несъгласие с фактическо положение, което не е част, нито от първоинстанционната присъда, нито от въззивното решение. Съдилищата по фактите не приемат, че подсъдимият е знаел за системната слабост на платформата Футуронетуърк преди да я открие случайно. Не се твърди и наличието на сговор между него, Б. и М. преди това да се е случило. По чл. 321 ал. 6 от НК са инкриминирани действията на посочените три лица след този момент и това е сторено в съгласие с действителния смисъл на посочения текст на материалния наказателен закон.

Пространните доводи за нарушения на процесуалния закон са всъщност възражения за необоснованост на въззивния съдебен акт, които са недопустими в касационното производство и на които не се дължи касационен отговор. След като съдилищата по фактите са изложили мотиви защо възприемат становищата на експертизи, които подсъдимия оспорва, защо са кредитирали показания, които според подсъдимия не следва да се кредитират, което в конкретния случай е

налице, то те са спазили изискванията на процесуалния закон и това е всичко, което касационната инстанция може да контролира.

Макар да твърди, че наказанието е явно несправедливо, подсъдимият в жалбата си не сочи конкретни грешки при неговата индивидуализация. Нито има конкретно искане как и до каква степен да бъде смекчено. Всъщност от конкретните доводи по това касационно основание е видно, че подсъдимият счита за несправедливо, това че въобще е признат за виновен и осъден, без да е извършил престъпление. Тази му позиция обаче, няма връзка с касационното основание по чл. 348 ал. 1 т. 3 от НПК. Конкретният касационен отговор на подобно общо формулирано възражение би представлявал всъщност служебна проверка на дейността на първия и въззивния съд по индивидуализацията на санкцията и би нарушил законоустановените предели на касационната проверка.

Водим от горно, Върховният касационен съд, второ наказателно отделение,

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА решение на АС – София по ВНОХД № 1035/2024 г.
Решението е окончателно

Председател:

Членове:

- 1.
- 2.